

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎี
เผชิญความจริงต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีรายละเอียดและ
วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) เพื่อศึกษาผล
ของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
จำนวน 16 คน โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ทำการวิจัยโดยใช้แบบแผนการ
วิจัยเชิงทดลอง 1 ตัวแปรภายใน และ 1 ตัวแปรระหว่างหน่วยทดลอง (One between One within
Subject Design) (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2543, หน้า 148) ดังแสดงในแผนภูมิ

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

ตัวแปรต้น A (ระยะเวลา)

ตัวแปรต้น B
(วิธีการพัฒนา
ความรับผิดชอบ)

	a_1	a_2	a_3
b_1	S_1	S_1	S_1
	S_2	S_2	S_2
	.	.	.
	.	.	.
	S_n	S_n	S_n
b_2	S_1	S_1	S_1
	S_2	S_2	S_2
	.	.	.
	.	.	.
	S_n	S_n	S_n

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

- S แทน ตัวอย่างที่รับการทดลอง (S_1 คือตัวอย่างคนที่ 1)
- b_1 แทน โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
- b_2 แทน วิธีการให้การศึกษาตามปกติ
- a_1 แทน ระยะก่อนการให้คำปรึกษา
- a_2 แทน ระยะหลังการให้คำปรึกษา
- a_3 แทน ระยะติดตามผลหลังการให้คำปรึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาแห่งหนึ่งของจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 72 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกโดยมีลำดับการเลือกกลุ่มเป้าหมายดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 72 คน ทำแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 25 ข้อ
2. ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนต่ำสุดจากการทำแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน รวมทั้งหมด จำนวน 16 คน
3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มทดลองทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งให้รายละเอียดในการเข้าร่วมการวิจัย และสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้ารับการทดลอง กลุ่มตัวอย่างทั้ง 16 คน สมัครใจที่จะเข้ารับการทดลอง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) โดยให้กลุ่มตัวอย่างจับฉลาก แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) มี 2 ตัวแปร คือ
 - 1.1 วิธีการพัฒนาความรับผิดชอบ
 - 1.1.1 วิธีการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
 - 1.1.2 วิธีการให้การศึกษาตามปกติ
 - 1.2 ระยะเวลาในการทดลอง แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ
 - 1.2.1 ระยะก่อนการทดลอง (Pre-Test)

1.2.2 ระยะหลังการทดลอง (Post-Test)

1.2.3 ระยะติดตามผล (Follow up)

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความรับผิดชอบด้านการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. แบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนและการดำเนินการดังนี้

1. แบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ความรับผิดชอบด้านการเรียน ได้แก่ ความมีวินัยในตัวเอง ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง และความอดทน อดกลั้น

1.2 สร้างแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน จำนวน 25 ข้อ ใช้ลิเคอร์ทสเกล (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ให้เลือกตอบและมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อคำถามด้านบวก ได้แก่ ข้อที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อคำถามด้านลบ ได้แก่ ข้อที่ 2, 12, 13, 24, 25

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การประเมิน ได้มาจากสูตร

$$\text{อันตรายภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ได้ช่วงคะแนน ดังนี้

1 – 25	คะแนน	หมายถึง	มีความรับผิดชอบด้านการเรียนน้อยที่สุด
26 – 50	คะแนน	หมายถึง	มีความรับผิดชอบด้านการเรียนน้อย
51 – 75	คะแนน	หมายถึง	มีความรับผิดชอบด้านการเรียนปานกลาง
76 – 100	คะแนน	หมายถึง	มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูง
101 – 125	คะแนน	หมายถึง	มีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงที่สุด

1.3 นำแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก จ) และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียนมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.5 นำแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียนที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน ในช่วงชั้นที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนแห่งหนึ่งของจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน

1.6 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .24 - .73 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 (ภาคผนวก ง)

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง (Reality Group Counseling)

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างการโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเนื้อหา ทฤษฎี และผลงานวิจัย รายละเอียดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ ด้านการเรียน

2.2 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

2.3 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

2.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความ
รับผิดชอบ ด้านการเรียน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ง) ตรวจสอบความ
สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล

2.5 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความ
รับผิดชอบ ด้านการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบ และทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วนำไป
ทดลองใช้กับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนแห่งหนึ่งของจังหวัดร้อยเอ็ด
จำนวน 1 กลุ่ม

2.6 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความ
รับผิดชอบด้านการเรียนที่ได้ทำการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุง แก้ไขอีกครั้ง จากนั้นจึงนำไปใช้ในการ
วิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งหนึ่ง
ในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ขั้นตอนการทดลอง แบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่

2.1 ระยะก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน ไปวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ทำการคัดเลือกจากนักเรียนที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียน
ระดับปานกลางถึงน้อย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน จากนั้นผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์และวิธีการ
ดำเนินการในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างทั้ง 16 คน มีความสมัครใจและยินยอมเข้า
ร่วมการทดลอง แล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) โดยให้กลุ่มตัวอย่างจับฉลากแยก
เป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน จากนั้นผู้ร่วมวิจัยลงชื่อใน
เอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยยังไม่บรรลุนิติภาวะ และให้ผู้ปกครองลงชื่อยินยอม
ให้ผู้ร่วมวิจัยเข้าร่วมการทดลอง ผู้วิจัยเตรียมการนัดหมายสถานที่ ซึ่งใช้ห้องแนะแนวของโรงเรียน
และวันเวลา ตามแผนการทดลอง

2.2 ระยะทดลอง

เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2549 ถึง วันที่ 14 กรกฎาคม 2549 ผู้วิจัยดำเนินการ
โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จำนวน 1 กลุ่มโดยดำเนินการกลุ่มทุกวัน

จันทร์-ศุกร์ เวลา 14.50-15.50 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ติดต่อกัน และกลุ่มควบคุมผู้วิจัยไม่ได้ดำเนินการใด ๆ โดยได้รับการให้การศึกษาตามปกติ

2.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ผู้วิจัยทำการวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน (Post-Test) ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำการวัดโดยใช้แบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้วัดในระบะก่อนการทดลอง

2.4 ระยะติดตามผล ดำเนินการในวันที่ 14 กรกฎาคม 2549 ห่างจากระยะหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน (Follow up) ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำการวัดโดยใช้แบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้วัดในระบะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลอง

3. นำข้อมูลวิเคราะห์เพื่อแปลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated – Measures Analysis of Variance: One between-Subjects Variable and One within-Subjects Variable) (Howell, 1997, p. 458; 1999, p. 357) และตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยภาษา QBASIC ของ ผศ. ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม (อาจารย์ประจำภาควิชาและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา) และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการทดสอบรายคู่แบบนิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls Procedure)